Molenlanden

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Maatregelen verkeersoverlast Voorstraat-Sluis Groot-Ammers
Zaaknummer	:	1206781
Portefeuillehouder	:	Maarten van Helden
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Marijn Calkhoven

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. In te zetten op vermindering van de beleefbare verkeersoverlast aan de Voorstraat-Sluis in Groot-Ammers.
2. Hiervoor € 20.000,- beschikbaar te stellen voor korte termijn maatregelen (2 jaar) gericht op gedragsbeïnvloeding.
3. Hiervoor € 430.000,- beschikbaar te stellen voor aanvullende infrastructurele maatregelen bij het groot onderhoud in 2026.
4. De kosten te verwerken in de begroting 2025 en verder.

Inleiding

De afgelopen jaren is er gesproken, onderzocht en geschreven over de beleefbare verkeersoverlast aan de Voorstraat-Sluis in Groot Ammers. Deze overlast uit zich voor inwoners en ondernemers in verkeersonveilige situaties en hinder ten gevolge van trillingen en geluid en op momenten een beperking in de doorstroming. De overlast is voor iedereen verschillend en er is geen duiding te geven van de verdeling van de overlast over een etmaal.

Na een uitgebreid onderzoek naar een randweg, heeft uw raad op 4 juli 2023 besloten dat er op basis van dat haalbaarheidsonderzoek voldoende informatie is om een besluit te nemen. Ook is geconstateerd dat een ‘randweg Zuid 60 km/u’ de meest kansrijke oplossing is voor de verkeersproblematiek. Tot slot heeft uw raad besloten om geen planproces voor de realisatie van een randweg te starten, doordat de financiële positie van de gemeente op dat moment niet toereikend was voor de bekostiging van de randweg.

In diezelfde raadsvergadering heeft uw raad het college opgeroepen (via een motie) om samen met bewoners en ondernemers aan de Voorstraat-Sluis te onderzoeken welke alternatieve maatregelen mogelijk nog kansrijk zouden kunnen zijn. Daarnaast werd in de motie gevraagd om deze alternatieve maatregelen met bijbehorende financiële consequenties aan uw raad voor te leggen. Een voorstel hiervoor ligt nu voor.

In de afgelopen periode is in samenwerking met een panel, bestaande uit vier inwoners van de Voorstraat, onderzocht wat er nog aan potentiële maatregelen mogelijk is om de beleefbare overlast te verminderen. Tijdens een beeldvormende avond op 13 februari jl. zijn de maatregelen én de opbrengst van de brede inloopavond van 1 februari jl. getoond en met uw raad besproken.

Gevraagd wordt om budget beschikbaar te stellen voor:

- Korte termijn (2 jaar) maatregelen bestaande uit gedragsbeïnvloedingscampagnes en plaatsing van snelheidsdisplays.
- Aanvullende infrastructurele maatregelen die mee worden genomen bij het groot onderhoud in 2026. De aanvullende maatregelen zijn met name gericht op het ondergronds verbeteren van de wegfundering, het verleggen van de straatkolken, het toepassen van andere rioolputten en het realiseren van een straatprofiel passend bij een erftoegangsweg waar 30km/u de standaard is, in plaats van zoals nu dat van een gebiedsontsluitingsweg.

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Eerdere besluiten

- In het Gemeentelijke Verkeer- en Vervoerplan uit 2017 van de toenmalige gemeente Molenwaard is de problematiek benoemd als één van de belangrijkste knelpunten om op te lossen. De gemeenteraad van Molenlanden heeft in december 2021 besloten om vervolgonderzoek uit te voeren naar zeven oplossingsrichtingen.
- De gemeente heeft in januari 2022 een verkeersbesluit genomen voor het instellen van een vrachtwagenverbod op Voorstraat-Sluis. Tegen dit verkeersbesluit loopt nog een beroepsprocedure bij de rechtbank. De datum van de uitspraak is nog niet bekend.
- De gemeenteraad heeft op 4 juli 2023 het besluit genomen dat er voldoende beslisinformatie beschikbaar is uit het onderzoek. Dat variant Zuid 60 km/u de meest kansrijke oplossing is. En dat er niet wordt overgegaan tot het starten van een planproces ter realisatie van een randweg.

Beoogd effect

Het voorstel is gericht op het nemen van een besluit over alternatieve maatregelen voor de korte- middellange en lange termijn om de beleefbare verkeersoverlast aan de Voorstraat-Sluis in Groot-Ammers te verminderen.

Argumenten

1.1. Er is samen met bewoners en ondernemers onderzocht wat er nog aan alternatieve maatregelen mogelijk en kansrijk is om de beleefbare overlast te verminderen.

De afgelopen periode is in samenwerking met een panel, bestaande uit vier inwoners van de Voorstraat, onderzocht wat er nog aan alternatieve maatregelen mogelijk is. Hierbij is niet vanaf nul gestart. Een verbod voor doorgaand vrachtverkeer als maatregel is nog in procedure bij de rechtbank. Het is op dit moment onduidelijk wanneer hier een uitspraak is te verwachten. Verder zijn de verkeersanalyse en oplossingsrichtingen uit het onderzoek van Antea, d.d. 2017 en eerste ideeën uit de commissievergadering in de zomer van 2023 meegenomen. Daarnaast is gekeken naar aparte projecten die voor de korte- en middellange termijn op de planning staan, zodat we zoveel mogelijk werk-met-werk kunnen maken en hiermee de kansrijkheid voor het uitvoeren van maatregelen kunnen vergroten.

1.2 Bij de bewoners en ondernemers – aanwezig bij de inloopavond – scoren de maatregelen over het algemeen goed

Op 1 februari jl. is een brede inloopbijeenkomst georganiseerd voor bewoners en ondernemers van de Voorstraat-Sluis en De Gorzen. Hen is gevaagd om een mening te geven over de maatregelen die in beeld gebracht zijn. De redenering dat het inrichten van het wegprofiel conform een erftoegangsweg 30km/u gecombineerd met het verstevigen van de wegfundering waarschijnlijk leidt tot een afname aan beleefbare overlast, wordt door het panel en aanwezige bewoners bij de inloopbijeenkomst onderschreven.

2.1 Het beïnvloeden van het (weg)gedrag draagt bij aan bewustwording van de weggebruiker dat zij/hij zich op Voorstraat-Sluis bevindt in een verblijfsgebied met 30km/u.

De beleefbare overlast wordt veroorzaakt door het verkeer dat gebruik maakt van Voorstraat-Sluis. Moet iedereen daar rijden of zijn er alternatieve vervoersmodaliteiten en/of routes beschikbaar? Met een gedragscampagne grijpen we de mogelijkheid aan om bewustwording te creëren van bij de weggebruiker. De ervaring leert echter dat reisgedrag, gewoontegedrag is en om dat te doorbreken moet je van goeden huize komen. Een lange adem is onmisbaar én je moet de juiste snaar raken. De ervaring leert ook dat één campagne eigenlijk geen campagne is en dat de kracht van de herhaling bijdraagt aan het vergroten van het effect.

2.2 Gedragsbeïnvloedingscampagnes kunnen op korte termijn worden georganiseerd

De grootste impact wordt verwacht van de maatregelen die bij het groot onderhoud in 2026 worden gerealiseerd. Dit betekent wel dat hier nog twee jaar op gewacht moet worden. Om op de korte termijn ook al iets te doen aan het verminderen van de beleefbare overlast, richten we ons op het beïnvloeden van het gedrag van de weggebruiker.

Door hier structureel gedurende twee jaar actief campagne op te voeren bereiken we een grote groep weggebruikers én zetten we in op de ‘kracht van de herhaling’. Het uitwerken en

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

operationaliseren van de gedragscampagnes implementeren we via het Regionale Programma Verkeersveiligheid. Hier is binnen de gemeente al ervaring mee en dit kan op korte termijn worden georganiseerd.

2.3 Met extra middelen vergroten we de aandacht en continuïteit in de gedragscampagnes
Voor het uitwerken en operationaliseren van de gedragscampagnes kunnen we voor 2024 volledig gebruik maken van het regionale programma verkeersveiligheid. Hier wordt op een aantal punten ook al gewerkt aan campagnes bijvoorbeeld op snelheid. In afstemming met het regionale programma organiseren we dit jaar nog zo'n drie of vier campagnes. Door hiervoor in 2025 extra middelen beschikbaar te stellen, is het mogelijk om volgend jaar structureler campagne-inzet te organiseren. Hiermee is het mogelijk om gedurende de komende 1,5 jaar circa 15 campagnes te organiseren.

2.4 Met deze middelen beschikken we eveneens over budget voor het aanschaffen van extra snelheidsdisplays
De bekende snelheidsdisplays werken goed om de rijsnelheid van de weggebruiker naar beneden te brengen. We weten ook dat dit effect weer afneemt op het moment dat de displays worden verhangen naar andere kernen. Door gedurende twee jaar structureel twee (oost en west) snelheidsdisplays op te hangen vergroten we het effect op het verminderen van de snelheid.

3.1 Het groot onderhoud biedt de mogelijkheid om werk-met-werk te maken
In 2026 staat Voorstraat-Sluis op de planning voor het uitvoeren van groot onderhoud. Dit jaar wordt gestart met de voorbereidingen. In het oorspronkelijke onderhoudsplan is opgenomen om de straat te voorzien van een nieuwe asfaltlaag en de inrichting terug te brengen zoals het er nu uit ziet.

Uit het onderzoek van de afgelopen periode komt naar voren dat veel van de beleefbare overlast (trilling, geluid, verkeersonveiligheid en doorstroming) terug te leiden is naar het gebruik, de inrichting van en de snelheid in de straat. Ondanks dat de weg een snelheidsbeperking heeft van 30km/u, is de weginrichting daar niet volledig op ontworpen. Tevens wordt hinder ondervonden doordat (zwaar) verkeer rijdt over de aanwezig straatkolken en rioolputten die op een aantal plaatsen midden in de rijbaan liggen en daardoor trillingen veroorzaakt.

Door het groot onderhoud aan te grijpen om de genoemde aanvullende fysieke maatregelen gelijktijdig door te voeren en daarmee werk met werk te maken, ontstaat de mogelijkheid om de beleefbare overlast te verminderen voor aanzienlijk minder kosten, dan wanneer deze maatregelen afzonderlijk zouden worden getroffen.

Andere maatregelen die tijdens het proces naar voren kwamen zoals het aanbrengen van wegversmallingen zijn eenvoudig bij het groot onderhoud uit te voeren en kosten ook geen extra financiële middelen, omdat deze wegversmallingen na het uitvoeren van het groot onderhoud toch teruggebracht zouden worden.

3.2 Een andere weginrichting en een verstevigde wegfundering vermindert de geluids- en trillingsoverlast
Het aanpassen van de weginrichting en het verstevigen van de fundering onder de weg zijn bronmaatregelen die bijdragen aan het verminderen van de overlast. Immers hiermee is voorzien om de snelheid zo veel mogelijk te sturen naar de 30km/u. Bij een lage snelheid (30km/u) is de beleefbare overlast (geluid, trilling, verkeersveiligheid) naar verwachting een stuk minder. En door het aanbrengen en verstevigen van de fundering onder de rijbaan, door het aanbrengen van een puinfunderingslaag, vergroten we de draagkracht en wordt de trilling door het wegverkeer beter opgevangen. Deze systematiek wordt door heel de gemeente toegepast, o.a. nu bij het werk aan het Merelplantsoen in Groot-Ammers.

4.1 De aanvullende maatregelen zijn nu niet begroot in het groot onderhoudsproject
Het groot onderhoud staat al enige tijd in de boeken met bijbehorende begroting. Het uitgangspunt van het groot onderhoud is het realiseren van een nieuwe asfaltlaag en de weginrichting terugbrengen zoals het nu is. Mogelijke aanvullende maatregelen, als gevolg van het proces om samen met bewoners en ondernemers te onderzoeken wat er aan alternatieve

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

maatregelen kansrijk is voor het verminderen van overlast, zijn niet opgenomen in de begroting van het groot onderhoudsproject.

Kijkend naar de maatregelen die aanvullend op het groot onderhoud in beeld gebracht zijn, is vanuit financieel perspectief het versterken van de wegfundering een maatregel die het zwaarst weegt. En waarvoor substantieel extra kosten gemaakt moeten worden. Op basis van een Standaard Kostensystematiek (SSK) raming van RPS, d.d. januari 2024 is in beeld gebracht wat de meerkosten zijn voor de aanvullende maatregelen. Bovenop de bouwkosten wordt binnen de gemeente standaard gerekend met 25% extra kosten voor voorbereidingen en projectmanagementkosten.

4.2 Voor de korte termijn maatregelen is geen budget in de begroting 2025 opgenomen.
De kosten voor de inzet op gedragscampagnes zijn verdeeld over twee jaar. De inzet voor de resterende periode van 2024 kan meeliften in het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid. Voor 2025 bedragen de extra kosten 20.000,-. Deze kosten zijn (nog) niet meegenomen in de begroting, maar nemen we mee in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Kanttekeningen

1.1 Er kunnen geen garanties worden afgegeven dat de beleefbare overlast voor iedereen is opgelost
Vastgesteld is dat de beleefbare overlast voor veel bewoners en ondernemers anders tot uiting komt, of soms zelf niet wordt beleefd. De verwachting is dat voorgestelde maatregelen een positief effect zullen hebben op de leefbaarheid. Maar het verstevigen van de wegfundering en het aanpassen van het wegprofiel en inrichting als een erftoegangsweg 30km/u biedt geen garanties dat de beleefbare overlast voor eenieder volledig is opgelost. Daarom is voor de lange termijn nagedacht over mogelijke aanvullende overdrachtsmaatregelen (zoals subsidie voor geluidswerend glas). Monitoring moet – na het groot onderhoud – uitwijzen in hoeverre de beleefbare overlast nog aanwezig is en of er wellicht nog verdere maatregelen nodig zijn.

2.1 Gedragscampagnes kennen altijd een mate van onzekerheid in effectiviteit én draagvlak bij bewoners
Gedragscampagnes worden altijd uitgevoerd in de driehoek Politie, campagneteam en bewoners. De politie is nodig om het verkeer staande te houden. Het campagneteam zorgt voor de inhoudelijke campagne. En de bewoners tonen betrokkenheid bij hun straat en spreken (vaak) elkaar aan bij een staande houding.
Het blijkt echter dat het draagvlak vanuit bewoners om aan een dergelijke campagne mee te doen afneemt naarmate de tijd verstrijkt.

3.1 Vooronderzoek en voorbereidingswerkzaamheden groot onderhoud kunnen mogelijk extra kosten inzichtelijk maken.
De ramingen zijn gemaakt in de ontwerpfase, gebaseerd op ervaringen uit het verleden en volgends de SSK-systematiek (standaardsystematiek kostenramingen). Er heeft echter nog geen ‘grond’ onderzoek plaatsgevonden. Het is bij civiele projecten goed mogelijk dat in de voorbereidingsfase extra obstakels worden aangetroffen die kostenverhogend werken. Maar denk ook aan forse prijsstijgingen van enkele jaren geleden als gevolg van oorlog en crises.

Extra uitleg bij de kosten

Het bedrag van €430.000,- dat aanvullend aan het groot onderhoud nodig is om daarmee maatregelen door te voeren gericht op het verminderen van de beleefbare overlast zijn grofweg opgebouwd uit:
- directe bouwkosten = *€ 222.900,-*
- indirecte bouwkosten = *€ 63.371,-*
- risicoreservering = *€ 57.254,-*
- voorbereidingskosten en projectmanagement = *€ 86.475,-*

Voor het groot onderhoud is reeds budget beschikbaar. Dit betreft GA-Voorstraat/Gelkenes 2026. Het gaat hierbij om een budget van € 1.600.000,-. Voorgesteld wordt dat budget met €430.000,- op te hogen.

Binnen de kadernota en Begroting 2025 wordt het uitvoeringsplan Wegen-riolering 2025-2029 geactualiseerd. In dat kader zal ook een aanpassing vanwege indexering en prijsverhoging worden doorgevoerd voor dit budget.

Het betreft investeringskosten met een afschrijftermijn van 30 jaar. De rekenrente voor de gemeente is 1,5%, wat neerkomt op jaarlijks € 14.333,- afschrijving + € 6.450,- rente = € 20.783,- aan kapitaallasten.

De kosten voor de inzet op gedragscampagnes zijn verdeeld over twee jaar. De inzet voor de resterende periode van 2024 kan meeliften in het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid. Voor 2025 bedragen de extra kosten 20.000,-. Hiervoor kunnen we circa tien campagnes organiseren. De kosten voor 2025 nemen we mee in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad worden de bewoners en ondernemers aan de Voorstraat-Sluis en De Gorzen per huis-aan-huisbrief geïnformeerd over het besluit.

Vervolgstappen

De vervolgstappen richten zich op drie lijnen:

1. Het treffen van de nodige voorbereidingen voor het groot onderhoud in de vorm van onderzoeken, wegontwerp en bestekken. Hierbij wordt op basis van voorlopige ontwerpen wederom met bewoners uit de straat gesproken.
2. Het nader uitwerken, afstemmen en opstarten van gedragscampagnes in samenwerking met het regionaal programma verkeersveiligheid.
3. Vervolggesprekken met ondernemers op Gelkenes gericht op het onderzoeken of het afspreken van tijdvakken een haalbare opties is. En in gesprek met de provincie gericht op bredere bereikbaarheids- en mobiliteitsvraagstukken, mede in het licht van de mobiliteitsvisie, en met focus op de bewegwijzering voor het bedrijventerrein Gelkenes.

Bijlagen:

1. Presentatie Alternatieve maatregelen, Beeldvormende avond, 13 februari 2024

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Raadsbesluit

Onderwerp	:	Maatregelen verkeersoverlast Voorstraat-Sluis Groot-Ammers
Zaaknummer	:	1206781
Portefeuillehouder	:	Maarten van Helden

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

1. In te zetten op vermindering van de beleefbare verkeersoverlast aan de Voorstraat-Sluis in Groot-Ammers.
2. Hiervoor € 20.000,- beschikbaar te stellen voor korte termijn maatregelen (2 jaar) gericht op gedragsbeïnvloeding.
3. Hiervoor € 430.000,- beschikbaar te stellen voor aanvullende infrastructurele maatregelen bij het groot onderhoud in 2026.
4. De kosten te verwerken in de begroting 2025 en verder.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 22 april 2024.

de griffier,	de voorzitter,
Marjolein Teunissen	Theo Segers

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000